

РЕКОМЕНДОВАНО
Міністерством
освіти і науки України

ДЕРЖАВНА ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ

2014

4
клас

**Збірник завдань
для державної
підсумкової атестації
з української мови**

*для загальноосвітніх
навчальних закладів
з навчанням російською мовою*

УКРАЇНСЬКА МОВА

УДК 811.161.2.(079.1)
ББК 181.2УКР–922
В36

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України
від 27.12.2013 № 1844)*

Воскресенська Н.О.
В36 Збірник завдань для державної підсумкової атестації з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою. 4 клас / Н.О. Воскресенська, О.Я. Харченко. – К. : Центр навч.-метод. л-ри, 2014. – 48 с.
ISBN 978-617-626-163-6.

УДК 811.161.2.(079.1)
ББК 181.2УКР–922

ISBN 978-617-626-163-6

© Воскресенська Н.О., Харченко О.Я.,
2014
© Центр навчально-методичної літератури, серійне оформлення, оригінал-макет, 2014

Пояснювальна записка для вчителя

Державна підсумкова атестація з української мови (державної) в 4 класі загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою проводиться у формі підсумкової контрольної роботи.

В основу відбору змісту навчального матеріалу, рівень засвоєння якого підлягає перевірці, покладено вимоги навчальної програми з української мови для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою (Программы для средней общеобразовательной школы с русским языком обучения. 1–4 классы. – К.: Початкова школа, 2006).

Завданням підсумкових контрольних робіт є передусім перевірка мовленнєвих умінь учнів, оскільки навчальна програма визначає основною мовленнєву змістову лінію, якій підпорядковуються знання з мови.

Кожна підсумкова контрольна робота складається із семи завдань різних рівнів складності, серед яких: тестові завдання *закритого типу* з вибором однієї правильної відповіді з трьох запропонованих варіантів; тестові завдання *відкритого типу*, виконання яких передбачає коротку письмову відповідь; завдання *на переклад* українською мовою; *творче* завдання – складання письмового висловлювання (5–6 речень) на задану тему.

Оцінювання підсумкової контрольної роботи здійснюється відповідно до наказу МОНмолодьспорту України від 13.04.11 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» так:

- за завдання *закритого типу* ставиться **1 бал**;
- за завдання *відкритого типу* ставиться **2 бали** (якщо таке завдання виконане частково – **1 бал**);
- за *переклад* українською мовою – **2 бали (1 бал – якщо допущено 4 і більше помилок)**;
- за *творче* завдання – **3 бали (1 бал за зміст висловлювання, 1 бал за використання виражальних засобів мови (синонімів, порівнянь тощо), 1 бал за грамотність (ураховуються помилки лише на ті правила, вивчення яких передбачено навчальною програмою).**

Максимальна сума балів за правильно виконану роботу – **12**.

Інструкція для учня

1. Уважно прочитай завдання, щоб зрозуміти, що потрібно зробити. Якщо в тексті є незрозумілі тобі слова, дізнайся про їхнє значення зі словника після тексту.

2. Прочитай текст завдання, спробуй спочатку виконати його усно.

3. Виконуй кожне завдання спокійно, уважно, не поспішаючи. Необхідні записи роби на спеціально відведених для цього рядках.

4. Якщо котресь із завдань ти не можеш виконати, пропусти його й почни виконувати наступне. Повернися до невиконаного завдання пізніше.

5. До деяких завдань подано три варіанти відповіді, з-поміж яких треба обрати один правильний і обвести кружечком букву, що стоїть поряд.

Наприклад:

Визнач рядок, усі слова якого записано правильно.

А май'ор, мята, об'їзд

Б пір'я, в'юн, морквяний

В Лукьян, міль'ярд, крайовий

6. Якщо під час виконання завдання ти допустив (допустила) помилку, акуратно закресли її та познач або запиши правильно, наприклад: в^есна.

7. Після виконання роботи перевір її.

Бажаємо тобі успіху!

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

ВАРІАНТ 1

Прочитай текст.

Найбільша святиня українського народу – Дніпро. З цією рікою пов'язане життя багатьох поколінь українців та й сама історія нашої держави.

З давніх віків Дніпро тече крізь серце златоглавого Києва – столиці України й котить свої хвилі до Чорного моря, яке єднає нас з багатьма народами світу.

Для наших далеких предків вічно молодий Дніпро був годувальником і оборонцем. На його крутих і пологих берегах виростили нові села, зводилися великі міста. Його води живлять пересохлі степи і поля.
(74 слова)

За Ігорем Січовиком

Виконай завдання.

1. Визнач, який це текст.

А розповідь

Б опис

В міркування

2. Обери з-поміж заголовків той, що найточніше відповідає змісту тексту.

А Красива річка

Б Годувальник і оборонець

В Найбільша святиня

3. Із виділеного речення тексту випиши слова, у яких кількість звуків і букв різна.

В дощ, злива, грім

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

ВАРІАНТ 2

Прочитай текст.

Український народ віками славив улюблену річку бойовими звитягами, своїми ратними подвигами. Він возвеличував її в легендах і переказах, у думах і піснях. І Дніпро не загордився, не зазнався. Він сповна повернув свій борг рідному народові.

Тисячі років живуть поряд – велика повновода ріка з красивим найменуванням Дніпро і працьовитий український народ. Тож оберігаймо свою давню славу – Дніпро, з високого берега якого з любов'ю і надією дивиться на нас славетний син України Тарас Шевченко.
(72 слова)

За Ігорем Січовиком

Словник

Звитяги – перемоги

Виконай завдання.

1. Визнач, який це текст.

А розповідь

Б опис

В міркування

2. Обери з-поміж заголовків той, що найточніше відповідає змісту тексту.

А Красиве наймення

Б Славетний син України

В Оберігаймо свою давню славу!

3. Із виділеного речення тексту випиши слова, у яких кількість звуків і букв різна.

В робота, праця, діло

[illegible]

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

ВАРІАНТ 1

Прочитай текст.

Українці здавна любили і шанували батьківський край. Вони ним пишалися. У нашій мові збереглося багато ласкавих слів, з якими люди зверталися до рідної землі: земличка, земелька, землиця. Її пестливо гладили натрудженими руками, ніби набираючись здоров'я від теплого родючого ґрунту.

Давні українці свято вірили в те, що земля жива. Вона дихає, родить, радіє, втомлюється, іноді хворіє. Ось чому люди ставилися до землі як до живої істоти, котра відчуває і ласку, і біль. (71 слово)

За Галиною Тарасенко

Виконай завдання.

1. Визнач, який це текст.

А розповідь

Б опис

В міркування

2. Добери до тексту заголовок. Запиши його.

3. Із першого речення тексту випиши підмет і присудок.

4. Знайди в тексті речення, у якому є спільнокореневі слова. Випиши їх. Познач корінь.

5. Визнач рядок, усі слова якого – синоніми.

А річка, річечка, річковий

Б Батьківщина, Вітчизна, рідний край

В поважати, шанувати, радіти

6. Переклади слова українською мовою й запиши.

Секретарь, дробь, мяч, кровь, товарищ, молодец, экран.

7. Склади і запиши текст-розповідь (5–6 речень) на тему: «Моя родина».

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

ВАРІАНТ 2

Прочитай текст.

В Україні люди одвічно шанували й берегли джерела. Чистота й бездоганна якість джерельної води сприяли тому, що народ надавав їй символічного значення. Кришталеву чистоту води завжди оспівували й ретельно оберігали. Воду люди називали ласкаво: водиця, водиченька, водичка. Вона вважалася живою, тобто цілющою. За уявленнями, жива вода додавала сили, зцілювала рани й повертала до життя. Ось чому тяжким гріхом було плюнути у воду чи забруднити її. (66 слів)

За Галиною Тарасенко

Словник

Бездога́нна – безупречная

Кришталéву – хрустальную

Ретéльно – тщательно

Виконай завдання.

1. Визнач, який це текст.

А розповідь

Б опис

В міркування

2. Обери 3-поміж заголовків той, що найточніше відповідає змісту тексту.

А Джерела

Б Жива вода

В Ласкаві слова

3. Із першого речення тексту випиши підмет і присудок.

В шанувати, оберігати, розповідати

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

ВАРІАНТ 1

Прочитай текст.

Чи доводилося тобі подовгу дивитися на зорі? Чому їх вважають «очима неба»? Можна навіть почути вираз «зорі дивляться вниз». Хіба це справді так чи тільки здається?

Людині споконвічно хотілося бачити в природі не ворога, а друга. Мерехтливе світло деяких зірок завожувало погляд, бентежило уяву. Вони наділялися людськими думками і почуттями. Вклоняючись вічній красі цих небесних світил, люди довіряли їм найпотаємніше – любов, журбу, сподівання. А яснооокі зорі дивилися на людей і мовчали, ніби замислившись.
(75 слів)

За Галиною Тарасенко

Словник

Спокoнвічно – издавна

Бентéжило – волновало

Сподівáння – надежды

Виконай завдання.

1. Визнач, який це текст.

А розповідь

Б опис

В міркування

2. Добери до тексту заголовок. Запиши його.

3. Згрупуй слова за частинами мови й запиши.

Мудрість, мудрий, мудрувати, дзвоник, щастя, радісний, дружити, щасливий, дзвінкий, радість, дружба, дзвонити, дружній, щастити, радіти.

Іменники: _____

Прикметники: _____

Дієслова: _____

4. Познач рядок з іменниками, рід яких в українській і російській мовах не збігається.

А людина, олівець, зерно

Б підпис, календар, ґедзь

В життя, місто, шипшина

5. Познач рядок, усі слова якого записано правильно.

А жміль, секретар, група

Б голуб, буквар, бджола

В алея, під'їзд, волося

6. Переклади словосполучення українською мовою й запиши.

Чистый воздух, разноцветные листья, холодный ветер, грустное настроение.

7. Склади й запиши з перекладеними тобою словосполученнями текст на тему «Осінь прийшла».

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

ВАРІАНТ 2

Прочитай текст.

Чи можна вважати, що вітри, як і люди, мають свій характер? Ось вітер ласкавий. Він легко торкається твого обличчя, несе приємну прохолоду, пестливо гладить травичку, голубить листочки дерев. А ось вітер грізний, войовничий і надзвичайно сильний. Він розбурхує природу, гонить по небу хмари, збиває їх до купи, ніби хоче посварити. Він здійснює морські хвилі, носить над степом куряву. Навесні ж народжується добрий вітер. Він несе на своїх крилах птахів у рідні краї, допомагаючи їм зберегти сили. (75 слів)

За Галиною Тарасенко

Словник

Розбурхує – будоражит

Докупи – в кучу

Курява – пыль

Виконай завдання.

1. Визнач, який це текст.

А розповідь

Б опис

В міркування

2. Добери до тексту заголовок. Запиши його.

3. Згрупуй слова за частинами мови й запиши.

Зелений, сніжний, сумувати, зелень, сніг, сумний, сум, засніжити, зеленіти, диво, розумний, дивувати, розуміти, дивний, розум

Іменники: _____

Прикметники: _____

Дієслова: _____

4. Познач рядок з іменниками, рід яких в українській і російській мовах не збігається.

А чашка, крило, горіх

Б кошеня, адреса, подорож

В груша, слива, апельсин

5. Познач рядок, усі слова якого записано правильно.

А прапорець, колосся, любовь

Б джерело, борщ, ніч

В група, дзвоник, м'яч

6. Переклади словосполучення українською мовою й запиши їх.

Подойти к лесу, голые деревья, последние листья,
ягоды шиповника, осенние цветы.

7. Склади й запиши з перекладеними тобою словосполученнями текст на тему «Осінь у лісі»

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

ВАРІАНТ 1

1. Прочитай текст. Якщо в тексті є опис, випиши його.

ПТАШИНА ІДАЛЬНЯ

Зима вибілила поле, причепурила. Тільки бур'яни стирчать по краю ярка. Назбирав будяків, реп'яхів, розпалив багаття і гріюся біля вогню.

Не забарилися й гості. Весела зграйка щигликів прилетіла. Пір'я в них яскраве, брунатного, білого і чорного кольорів. На голівці оксамитово-чорна шапочка, а лобик, підборіддя вогненно-червоні. Обсіли реп'яхи, обідають, гойдаються, поміж себе жваво пташині теревені правлять. (56 слів)

За Євгеном Шморгуном

Словник

Оксамітовий – бархатний

Теревені правити – языком чесать

2. Визнач, який опис ти виписав (виписала).

А науковий

Б художній

В у тексті немає опису

3. Познач рядок, у якому всі слова записано правильно.

А зустріч, цвях, кукурудза

Б стілець, район, воротар

В плашч, середа, горобець

Желтые листья, большая дверь, седые волосы.

Намалювати на (дошка), запашною (лілія), дружити з (Микита), думати над (задача), прочитати у (книга).

В співає дівчинка

Захворів, сумно самому, мої друзі, принести цікаву книжку, пояснити домашнє завдання, розповісти про шкільні новини.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

ВАРІАНТ 2

1. Прочитай текст. Якщо в тексті є опис, випиши його.

ГОЛУБ

На високому стовпі серед подвір'я стоїть дерев'яний будиночок, немов казковий теремок. Живуть у ньому ручні голуби. Особливо мені подобається один птах. Він такої чистої сірої масті. Тільки кінці пір'їн на хвості та крилах чорненькі. Голівка малесенька, не кругла, а довгастенька. Дзьобик ніжний, рожевий, тупенький. Шийка горда, не довга й не коротка. Справжній тобі красень. (55 слів)

2. Випиши з першого речення підмет і присудок.

3. Познач рядок, усі слова якого записано правильно.

А дочька, бжола, касса

Б зірочька, шчука, синиця

В комірець, шахтар, палац

4. Переклади словосполучення українською мовою й запиши.

Глубокие корни, спелые колосья, новые пальто

5. Побудуй словосполучення, розкриваючи дужки. Запиши.

Дати їсти (кішка), панцир на (черепаха), стояти на (дорога), розповідати (подруга), працювати (листоноша)

6. Познач словосполучення, у якому слово **гострий** ужито в переносному значенні.

А гостра коса

Б гострий ніж

В гостре слово

7. Склади текст із поданими словами і словосполученнями.

Відлітати у вирій, відстати від зграї, поранене крило, доглядати, годувати, врятували лелеку, подружитися з домашніми птахами, звикнути до людей, інколи сумно дивиться в небо.

[illegible]

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

ВАРІАНТ 1

1. Прочитай текст. Склади й запиши його початок.

РОМАШКА

Незатишно стало ромашці, і вона сумно похилила голову. Коли чує: хтось грає. Срібно так, солодко.

Ворухнувся на ромашчиному стеблі один листочок, другий. Розплющила ромашка очі – аж то бджілка кружляє. Її крильця бринять, і від того – музика.

Радіє зелена земля. Радіє синє небо. Ромашка підвела голову і розквітла: біла-біла, ще й з крапелькою жовтогарячого сонця.

І від того що ромашка розквітла, літо стало ще краще. (66 слів)

За Борисом Харчуком

2. Визнач, який це текст.

А розповідь

Б опис

В міркування

3. Визнач рядок, у якому слово **горить** ужито в переносному значенні.

А горить вогонь

Б горить свічка

В горять ягоди горобини

4. Переклади словосполучення українською мовою і запиши.

Широкая степь, молодой картофель, увлекательное путешествие, ценить время, не прийти из-за болезни.

5. Визнач рядок, у якому всі іменники, що входять до складу словосполучень, записано правильно.

А пригощати грушою, порівнювати із зорьою, привітати піснею

Б пригощати грушей, порівнювати із зорьой, привітати пісней

В пригощати грушею, порівнювати із зорею, привітати піснею

6. З одним зі словосполучень склади й запиши речення. Познач його граматичну основу.

7. З поданого тексту випиши речення, у якому однорідні члени виражено прикметниками.

Айстра схожа на яскраву зірочку. Зацвітає вона на початку серпня. До пізньої осені милують наше око білі, сині, червоні, фіолетові, жовті айстри. Як зірки на небі. Їх люблять і дорослі, і діти.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

ВАРІАНТ 2

1. Прочитай текст. Склади й запиши його початок.

РОМАШКА

Наша ромашка росла не щодня, а щогодини. Одного чудового ранку вона розквітла зовсім. Жовте, кругле, наче сонечко, сердечко її було оточене сяянням сліпучо-білих дрібних промінців-пелюсток.

Ромашка жадібно тяглася до сонця, милувалася ним і слухала, як співає десь високо-високо в небі жайворонок. І від його співу ромашці ставало ще веселіше.
(53 слова)

За Гансом-Крістіаном Андерсеном

2. Визнач, який це текст.

А розповідь

Б опис

В міркування

3. Визнач рядок, у якому слово **ллється** вжито в переносному значенні.

А ллється вода

Б ллються сльози

В ллється пісня

4. Переклади словосполучення українською мовою й запиши.

Высокий тополь, пушистый котёнок, приехать во Львов, принимать участие, благодарить товарища.

5. Визнач рядок, у якому всі іменники, що входять до складу словосполучень, записано правильно.

А укритися плащом, частувати кашей, прямою лінією

Б укритися плащем, частувати кашею, прямою лінією

В укритися плащом, частувати кашою, прямою лінійою

6. З одним зі словосполучень склади й запиши речення. Познач його граматичну основу.

7. З поданого тексту випиши речення, у якому однорідні члени виражено дієсловами.

Молоденькі вишеньки мов до танцю зібралися. Вони вбралися в зелене листячко і пучечки білих квіточок. А старші вишні багатозначно шепочуться про щось, лукаво усміхаються, загадково похитують верхівками, мліють від щастя (За *Олександром Левадою*).

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

ВАРІАНТ 1

1. Прочитай текст. Заміни виділені слова антонімами. Добери заголовок і запиши утворений текст.

Сонце *сходить*, *вітаючись* із землею. *Теплішає* легенький вітерець. *Починають* співати пташки. Ось і діти *прокинулися*. Усе скрізь *заговорило*. Стало *весело*.

2. Познач рядок, усі іменники якого записано правильно.

А (по) горах, океанах, середах

Б (по) горам, океанам, середам

В (по) горах, океанам, середах

3. Обери правильно записане речення.

А У лісі з дерев опадають листя.

Б Відважний собака кинувся на ведмедя.

В Ми вирушили в далекий путь.

4. Переклади слова українською мовою і запиши їх. Познач закінчення.

Друзья, лыжи, дороги, мячи, улицы, учителей.

5. З одним із записаних тобою слів склади й запиши речення. Познач у ньому граматичну основу.

6. Обери правильно побудоване речення.

А Білочка сиділа на сосні, яка гризла горішки.

Б Білочка гризла горішки, яка сиділа на сосні.

В Білочка, яка сиділа на сосні, гризла горішки.

7. Склади й запиши пропущені репліки діалогу.

– Яка твоя улюблена іграшка?

– _____

– Хто її тобі купив (подарував)?

– _____

– Чим саме тобі подобається іграшка?

– _____

– З ким ти нею граєшся?

– _____

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

ВАРІАНТ 2

1. Прочитай текст. Заміни виділені слова антонімами. Добери заголовок і запиши утворений текст.

Прийшла *весна*. *Зазеленіла* трава. Дні стали *довшими*, а ночі – *коротшими*. Дедалі частіше дме *теплий* вітер. *Прокинулися* дерева. *Радіє* природа.

2. Познач рядок, усі іменники якого записано правильно.

А (по) долинах, п'ятницях, лісах

Б (по) долинам, п'ятницям, лісам

В (по) долинах, п'ятницям, лісах

3. Обери правильно записане речення.

А Біля хати росла струнка тополя.

Б Мені хотілося побувати в далекій Сибірі.

В Біль була нестерпною.

4. Переклади слова українською мовою й запиши їх. Познач закінчення.

Сыновья, герои, синицы, дожди, плечи, крылья.

5. З одним із записаних тобою слів склади й запиши речення. Познач у ньому граматичну основу.

6. Обери правильно побудоване речення.

А У соснових лісах багато білок, які ростуть на пісках.

Б У соснових лісах, які ростуть на пісках, багато білок.

В У соснових, які ростуть на пісках, лісах, багато білок.

7. Склади й запиши пропущені репліки діалогу.

— Яка твоя улюблена гра?

— _____

— Чим вона тобі подобається?

— _____

— З ким ти любиш у неї грати?

— _____

— Хто найчастіше перемагає у грі?

— _____

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

ВАРІАНТ 1

1. Прочитай текст. Склади й допиши опис четвертої доньки.

ЧОТИРИ ДОНЬКИ

Старий сивий Рік мав чотири доньки. Найстарша – рум'яна, очі сині, а коси біляві, майже білі. Кожушок, шапочка й чобітки – усе біле.

Друга донька зовсім іншою була. Коси чорні, аж із полиском зеленим, очі зеленкуваті, на голівці білорожевий віночок, а сукні – як не зелена, то салатова, синіми, білими та жовтими квітами розшиті.

А третя сонечко дуже любила. Весела, засмагла, у квітчастому сарафані, та ще й боса. На голові волошковий віночок. І очі волошкові. (*Алла Свашенко*)
(83 слова)

Четверта ж _____

Словник

Пóлиск – отблеск

2. Познач рядок, у якому всі прикметники поєднано з іменником правильно (за змістом).

А гарний, чудовий, красивий настрій

Б гарний, чудовий, красивий ліс

В гарний, чудовий, красивий дощ

3. Познач рядок, у словах якого немає орфографічних помилок.

А рідною мовою, смачною грушею, синьою річкою

Б рідною мовою, смачною грушою, синєю річкою

В рідной мовой, смачною грушею, синьою річкою

4. Добери з довідки і впиши антоніми до виділених слів.

Два брати жили на світі.

Був один з них *працьовитий*,

Другий був _____ дуже.

Слухай казку про них, друже.

Той *хоробрий* і *правдивий*,

Той _____ і _____.

Той *розумний*, той _____.

Той *великий*, той _____.

За Аллою Сващенко

Довідка: малий, ледачий, лякливий, брехливий, дурний.

5. Познач рядок із правильним перекладом українською мовою слів: *самый большой, самый удачный, самый смелый*.

А самий великий, самий вдалий, самий сміливий

Б найвеликіший, найвдалий, найсміливий

В найбільший, найвдаліший, найсміливіший

6. З одним із правильно перекладених слів склади й запиши речення. Познач у ньому головні і другорядні члени.

7. Спиши речення, утворюючи від іменника, що в дужках, прикметник.

1. В (Україна) віночок вплетені (колір) стрічки.
2. Діти милувалися (Київ) вулицями. 3. (Весна) день рік годує.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

ВАРІАНТ 2

1. Прочитай текст. Склади й допиши опис третього брата.

ТРИ БРАТИ

У прекрасної царівни Весни було три брати: Березень, Квітень і Травень. Березень був якийсь дивний. То веселий і теплий, із Сонечком дружить, Відлигу до себе в гості запрошує. А то раптом насупиться, стане холодним і колючим. Із Завірюхою заприятелює.

Середній брат Квітень добрий, лагідний. Людям квіти дарує: синьоокі проліски, золоті кульбаби, рожеві медунки. Дружить Квітень із Сонечком, легеньким Вітерцем, теплим Дощиком, з веселими пташками, бджілками і метеликами. (Алла Свашенко) (69 слів)

Третій брат – Травень _____

Словник

Відлі́га – оттепель

2. Познач рядок, де всі прикметники поєднано з іменниками правильно (за змістом).

А яскравий, світлий, сонячний сніг

Б яскравий, світлий, сонячний день

В яскравий, світлий, сонячний місяць

3. Познач рядок, у словах якого немає орфографічних помилок.

А білою мишею, кольоровою стрічкою, новою задачею

Б білою мишею, кольоровою стрічкою, новою задачею

В білою мишою, кольоровою стрічкою, новою задачею

4. Добери з довідки і впиши антоніми до виділених слів.

З братом я живу у парі,
Та не в злагоді – у сварі.
Робимо все залюбки,
Тільки завжди навпаки.

Я збираюся *лягати*,

Брат лише почав _____.

Я почну *відпочивати*,

Він рушає _____.

Я *стою*, а брат _____.

Розмовляю, він _____.

Як він може *веселитись*,

Коли мушу я _____?

За Аллою Сващенко

Довідка: вставати, працювати, біжить, мовчить, журитись.

5. Познач рядок із правильним перекладом українською мовою слів: **самий умний, самый сильный, самый весёлый.**

А самий розумний, самий сильний, самий веселий

Б самий умний, самий сильний, найвеселий

В найрозумніший, найсильніший, найвеселіший

6. З одним із правильно перекладених слів склади й запиши речення. Познач у ньому головні і другорядні члени.

7. Спиши речення, утворюючи від іменника, що в дужках, прикметник.

1. На (вечір) небі з'явилася перша зірка. 2. Я милувався (блиск) сніжинкою. 3. Туристи зупинилися на відпочинок під (велетень) дубом.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8

ВАРІАНТ 1

1. Прочитай прислів'я. Добери антоніми до виділених слів і впиши на місці пропусків.

Грудень рік *кінчає*, а зиму _____. Знай *більше*, а говори _____. *Маленька* праця краща за _____ безділля. *Порожня* діжка гучить, а _____ мовчить. Удар *забувається*, а слово _____.

2. Познач рядок, у словах якого немає орфографічних помилок.

А бескорисний, россмішити, бездумний

Б безкорисний, розсмішити, бездумний

В бескорисний, россмішити, бесдумний

3. Познач рядок із правильним перекладом українською мовою прикметників: *кавказские* (гори), *киевские* (улицы), *соломенная* (шляпка).

А кавказські (гори), київські (вулиці), солом'яний (капелюшок)

Б кавкаські (гори), київські (вулиці), солом'яний (капелюшок)

В кавказькі (гори), київські (вулиці), солом'яний (капелюшок)

4. Спиши речення, ставлячи словосполучення, що в дужках, в орудному відмінку.

Сніг укрив (біла ковдра) землю. Над (рідний край) лине пісня. Василько відзначався (ледача вдача).

5. Склади й запиши словосполучення, ставлячи займенники, що в дужках, у правильній формі.

Підійшов до (вона), похвалили (я), побачили (він), дивиться на (він).

6. Обери речення, у якому однорідні члени виражено іменниками.

А Ой, літо, почекай, не відлітай!

Б На вишитих рушниках стояли вази з яблуками, грушами, сливами, виноградом.

В Навесні ми милувалися білими, рясними, запашними, розкішними квітами калини.

7. Прочитай зачин і кінцівку тексту. Склади й запиши основну частину.

ДОБРІ ДРУЗІ

Напередодні новорічного свята я зламала руку. На шкільне свято я, звичайно, піти не могла. Але якою ж була моя радість, коли ввечері того дня до мене завітали майже всі мої однокласники.

Чудово, що в мене є добрі друзі. З ними не так сумно було хворіти.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8

ВАРІАНТ 2

1. Прочитай прислів'я. Добери антоніми до виділених слів і впиши на місці пропусків.

Хочеш собі *добра*, не роби нікому _____. Хто *мало* говорить, той _____ думає. Що *сьогодні* втече, того _____ не вловиш. Умій *говорити*, умій і _____. *Ситий* _____ не розуміє, а *багатий* _____.

2. Познач рядок, у словах якого немає орфографічних помилок.

А безстрашний, роскиданий, бездумний

Б бесстрашний, розкиданий, бездумний

В безстрашний, розкиданий, бездумний

3. Познач рядок із правильним перекладом українською мовою прикметників: **дерев'янный** (забор), **осенний** (воздух), **поздняя** (зима).

А дерев'яний (паркан), осіне (повітря), пізня (зима)

Б дерев'яний (паркан), осін'є (повітря), пізня (зима)

В дерев'яний (паркан), осіннє (повітря), пізня (зима)

4. Спиши речення, ставлячи словосполучення, що в дужках, в орудному відмінку.

(Рання роса) вмиваються квіти. За (чужа дача) було поле. (Пряма лінія) підкреслюємо підмет.

5. Склади й запиши словосполучення, ставлячи займенники, що в дужках, у правильній формі.

Дякував (вона), бачив (вони), пішов з (він), був з (вони).

6. Обери речення, у якому однорідні члени виражено іменниками.

А Батьківщини рідної сади нахилилися, припали цвітом до води.

Б Виграють на веселці жовта, зелена, синя, червона стьожки.

В Синьоокий вересень усіх пригощає соком, плодами.

7. Прочитай зачин і кінцівку тексту. Склади й запиши основну частину.

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР

– Влаштуймо ляльковий театр, – запропонувала Ліда.

– Таж у нас немає ні ляльок, ні ширми, – розгубився Миколка.

Глядачі довго аплодували і дякували акторам за цікаву виставу.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 9

ВАРІАНТ 1

1. Випиши вислови, у яких дієслова вжито в переносному значенні.

Кінь біжить, дідусь спить, годинник іде, сонце спить, хлопчик іде, час біжить.

2. Визнач рядок, у якому є тільки дієслова 1-ї дієвідміни.

А читати, ходити, мовчати

Б червоніти, розквітати, писати

В співати, дивитися, говорити

3. Спиши речення, добираючи з дужок потрібне за змістом дієслово.

Учень (запізнився, прийшов пізно, затримався) на урок. Маринка (дивилася, доглядала, пильнувала) квіти.

4. Прочитай вірш. Яке значення мають виділені слова?

Ми брати, брати-близнята,

Тож навчись нас розрізняти:

Бал – оцінка у змаганні,

Бал – то вечір танцювальний.

Алла Свашенко

А протилежне

Б те саме

В зовсім різне

5. Визнач рядок, у якому дієслова у формі 1-ї особи однини теперішнього часу записано правильно.

А стережу, їжджу, печу, носю

Б стережу, їжджу, пеку, ношу

В стережу, їжджу, печу, ношу

6. Переклади текст українською мовою і запиши його.

Огонь – давний друг человека. Он дает тепло и свет. Он плавит металл и заставляет работать могучие механизмы. Но огонь может стать и врагом, если с ним вести себя неосторожно.

Огонь не игрушка. Не играй с огнем!

7. Склади текст-розповідь на тему «Робота в шкільному саду» (6–7 речень), використовуючи подані слова і словосполучення.

Саджати, дружно, радісно, саджанці, стовбури дерев, сухе гілля, зашуміти, милувати око.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 9

ВАРІАНТ 2

1. Випиши вислови, у яких дієслова вжито в переносному значенні.

Прийшла сестричка, співає хор, танцюють балерини, танцюють сніжинки, прийшла весна, співає вітер.

2. Визнач рядок, у якому є тільки дієслова 2-ї дієвідміни.

А працювати, відчиняти, мчати

Б синіти, засмагати, любити

В спати, робити, ловити

3. Спиши речення, добираючи з дужок потрібне за змістом дієслово.

Верби (сумують, журяться, нудьгують) над водою.
Машина швидко (повзла, їхала, мчала) по шосе.

4. Прочитай вірш. Яке значення мають виділені слова?

П'ять синочків у синиці.

Хочуть всі літати сини ці.

– Підростіть, – їм каже *мати*, –

Треба дужчі крила *мати*.

Сергій Павленко

А протилежне

Б те саме

В зовсім різне

5. Визнач рядок, у якому всі дієслова у формі 1-ї особи однини теперішнього часу записано правильно.

А бережу, сиджу, прошю, плачу

Б бережу, сидю, прошу, плачу

В бережу, сиджу, прошу, плачу

6. Переклади текст українською мовою і запиши його.

Когда заходишь в класс, поздоровайся сначала с учителем, а потом с товарищами. Если в класс входит взрослый, нужно встать, приветствуя его. Сесть можно только с разрешения учителя. Сиди ровно. Не держи руки в карманах.

7. Склади текст-розповідь на тему «Бережіть ліс» (6–7 речень), використовуючи подані слова і словосполучення.

Сміття, сухе гілля, розпалювати вогнище, дбайливі господарі, зривати квіти.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 10

ВАРІАНТ 1

1. Спиши слова, вставляючи пропущені букви.

По..хали, ..дність, буд..нок, ц..гла, ..удзик, джм..ль.

2. Визнач рядок, усі слова якого – спільнокореневі.

А гуска, гусінь, гусячий

Б гуска, гусак, гусеня

В гуска, гускою, гусці

3. Визнач рядок, у якому всі слова записано правильно.

А спитати, розповісти, бесхмарний

Б спитати, розповісти, безхмарний

В зпитати, разповісти, безхмарний

4. Познач рядок, у якому всі словосполучення побудовано правильно (за змістом).

А яскраво-рожеві щічки, рум'яні троянди

Б недостиглий дуб, зелений овоч

В цікава книжка, допитлива дівчинка

5. З поданих слів склади й запиши речення. Підкресли в ньому головні члени.

Проліски, лісовій, з'явилися, перші, галявині, на.

6. Переклади текст українською мовою й запиши його.

АЗБУКА ПЕШЕХОДА

Если идёте по улице с товарищем, не разговаривайте и не смейтесь громко. Не толкайте прохожих и не

мешайте транспорту. Неприлично ходить по улицам и кушать. Если встретишь знакомых, поздоровайся.

Словник

Толка́ть – штовхати

Неприли́чно – непристойно

7. Закінчи діалог.

- Добрий день, Юліє Петрівно!
- Добрий день!
- Можна здати книжку і взяти нову?
- Заходь, будь ласка.
- Я повертаю книжку вчасно.
- Добре. Про що ще ти хочеш прочитати?

- ---
- ---
- ---

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 10

ВАРІАНТ 2

1. Спиши слова, вставляючи пропущені букви.

..жак, ..нот, пом...лка, кр..йда, ..едзь, м..сто.

2. Визнач рядок, усі слова якого – спільнокореневі.

А каштан, каштана, каштану

Б каштан, каштановий, каштанчик

В каштан, кашалот, кашне

3. Визнач рядок, у якому всі слова записано правильно.

А спекти, розпушити, бесхмарний

Б зпекти, розпушити, бесхмарний

В спекти, розпушити, безхмарний

4. Познач рядок, у якому всі словосполучення побудовано правильно (за змістом).

А ретельний одяг, охайний догляд

Б волошкове море, синє поле

В безшумний мотор, тихий голос

5. З поданих слів склади й запиши речення. Підкресли в ньому головні члени.

Краплі, блищать, вранці, роси, сонці, на.

6. Переклади текст українською мовою й запиши його.

АЗБУКА ПЕШЕХОДА

Не пренебрегай правилами перехода улицы. Не беги при её переходе. Ты можешь не заметить машину.

А водитель не успеет затормозить. Не отвлекай внимание водителя. Не переходи улицу на красный свет светофора.

Словник

Пренебрега́ть – нехтувати

Отвлека́ть внима́ние – відволікати увагу

7. Закінчи діалог.

– Андрійку, доброго ранку!

– Доброго ранку!

– Я бачив, що після уроків ти кудись поспішав.

– Так, я відвідную спортивну секцію.

– А яку саме?

– _____

– _____

– _____

– _____

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 11

ВАРІАНТ 1

Прочитай текст.

НАВЕСНІ

Скресла крига. Шумить Дніпро, сивіє й чорніє, й плескає в береги. Розвивається верба. Зеленіють очерети.

Зацвіли вишні. Прокувала сива зозуля. Гарно в садочку! Послався зелений барвінок, голубо зацвів. Повився горобиний горошок. Конвалія випустила широке листя. Розкинувся по землі синій рясст. Розрослася зелена травичка. А на самому березі верба аж геть попустила віти на воду. (54 слова)

За Марком Вовчком

Виконай завдання.

1. Який текст ти прочитав (прочитала)?

А розповідь

Б опис

В міркування

2. Склади і запиши речення із словом **вдягатися**, вжитим у переносному значенні.

3. Прочитай вірш. Якими частинами мови є вжиті у вірші спільнокореневі слова?

Квітень – славний квітникар.

Сонячно і рясно

Уквітчав нам календар

Першим цвітом-рястом.

Тамара Коломієць

А іменник і прикметник

Б іменник і дієслово

В прикметник і дієслово

4. Визнач речення, у якому всі іменники записано правильно.

А Хлопчик захопився новою повістю.

Б Ми пишаємося мужністю героїв космосу.

В Гостей зустрічали хлібом і сіл'ю.

5. Переклади текст українською мовою й запиши.

УТРЕННИЙ ВЕТЕРОК

Была летняя ночь. Все спали. И ветерок уснул. Но вот блеснул первый луч солнца. Проснулся ветерок, побежал по берегу озера. Разбудил камыш. А на его стебле сидела бабочка. Проснулась она и полетела на цветок розы.

За Василем Сухомлинським

6. Заміни питальні речення на розповідні й запиши текст.

Уже пригріло сонечко? Ви чуєте, як заспівала на весь голос красуня весна? Чи чекала земля цієї миті? То дзвенить, дзюркотить поміж перешкодами тала вода? Рветься молоде життя на волю, пробиває собі дорогу?

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 11

ВАРІАНТ 2

Прочитай текст.

ПОРА ПЕРВОЦВІТІВ

Найсвітліше в листяному лісі буває ранньої весни. Під сонячним промінням швидко тане сніг навколо дерев. На очах з'їдає останні кучугури снігу теплий вітерець. Дзюрчать струмочки.

Розкрилися проліски, схожі на небесну блакить. Поодинокі визирнули підсніжники. Між зеленими листочками загорілися жовтенькі зірочки гусячої цибульки. Коли цвітуть первоцвіти, лунають пісні перших пернатих посланців весни. (53 слова)

Із книжки «Дванадцять місяців»

Словник

Кучугури – сугробы

Визирнули – выглянули

Виконай завдання.

1. Який текст ти прочитав (прочитала)?

А розповідь

Б опис

В міркування

2. Склади й запиши речення із словом **визирнути**, вжитим у переносному значенні.

3. Прочитай вірш. Якими частинами мови є вжиті у вірші спільнокореневі слова?

Будинок білий біля річки
З балконами на кожен бік
Будують братик і сестричка,
Бо в них і тато будівник.

Наталія Забіла

А іменник і прикметник

Б іменник і дієслово

В прикметник і дієслово

4. Визнач речення, у якому всі іменники записано правильно.

А Учні були задоволені подорожжю до столиці.

Б Україна пишається своєю талановитою молоддю.

В З великою радістю ми зустрічали гостей.

5. Переклади текст українською мовою й запиши.

ВЕСНА

Пришла весна. Солнце поднимается все выше, греет сильнее. Земля освободилась от снега. Текут по оврагам ручьи.

Тебе хочется легко одеться, но не спеши это делать. Воздух еще холодный. Ты можешь простудиться.

Із журналу

Словник

Овра́ги – вибалки

Вскрыва́ть – скресати

6. Заміни питальні речення на розповідні й запиши текст.

Чи вже пробудилось і ожило поле? Стрепенувся від зимового сну ліс? Чи скрізь земля одягається в трави і квіти? Яка краса! Чи можна бути байдужим до краси перших весняних квітів?

7. За поданими словосполученнями склади й запиши текст-розповідь на тему «Приліт ластівок».

Квітневе небо, веселе сонечко, зграї ластівок, морозам не повернутися, весняні клопоти, зліпити собі гніздечко, залишитися на все літо.
